

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 5 (3167) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Tapaszi István honvéd verse

(P. I.) Mostanában egyre gyakrabban jönnek a tábori lapok a Don mellől. Pókhású ákom-bákom, megható üdvözetek, gyermeki egyszerűséggel kigondolt rajzok töltik ki a halványzöld lapot. Karácsonyra és újévre fel-díszített fenyőfát, angyalt, ezüstcsen-gőt rajzoltak a lapokra és boldogabb, békésebb ujesztendőt kívántak nekünk, az itthoniaknak azok, akik oda-kint minden nap, s talán minden perc-ben szembenéznek a halállal.

Megdöbbenő az az éles ellentét, ami a háború kegyetlen valósága, a vér, a könny, a pusztulás és a tábori lapok halványzöld világa között meg-mutatkozik. Megdöbbenő azért, mert mi itthon sokkal harciasabb hangot hallatunk, a mi ajkunkról sokkal többször hangzik el a hazafiság, a magyar kötelességteljesítés, az áldo-zathozatal, a kemény kitartás és hecnyállás nagy szava, mint ott kint a Don mellett. A tábori lapok is meg-említik néha, hogy „bizunk a végső győzelemben” és „győzelmesen tér-rünk vissza”, de teljesen hiányzanak a nagy szavak, az ömlengő frázisok. Helyettük a gyermek megkönnyezte-tő naivsága érzelmei és szavai lépnek előtérbe s amikor ezeket olvassuk, csodálkozva tesszük fel magunknak a kérdést: Ezek lennének a haláltmeg-vető bátorsággal küzdő, kemény har-cosok? Ezek a honvédek hajtják vég-re azokat a rohamvállalkozásokat, amelyeket a német hadijelentések a legnagyobb elismeréssel említenek?

A harcterek romantikája minden csodálkozásunk és meglepetésünk da-cára is csak az örök törvényt erősíti meg: az embert legbensőbb, leggyer-mekibb, legőszintébb és éppen ezért minden külső póztól mentes érzései és gondolatai emelik fel arra a lelki magaslatra, ahol az igazi kötelesség-teljesítés kezdődik. Örök magyar tör-vényt is igazol a harctér zöld tábori-lapos mesevilága. A magyar született művész, gondolkodó és író. A nagy események csodálatos belső világát gyujtanak ki a leg egyszerűbb, a leg-szürkébb kis honvéd lelkében is és titkos ősi faji erőket gyujtanak láng-ra, amikor beletekint a Donmenti csil-lagos éjszakába. Ilyenkor önként fo-kad fel szívéből a gyermekien ártat-lan gondolat és a gondolatok rajzása-ban muzsikálni kezdenek a szavak és mondatok... s egyszer csak azon ve-szi észre magát, hogy a gondolatból vers született. Vers, amelyet nem le-het csak a szívbe zárni, hanem le-kell írni egy zöld tábori lapra és el-kell küldeni valahová haza.

Igy született meg Tapaszi István honvéd kis verse is, amelyet a szer-kesztőséghez küldött. Ezért drágább nekünk most az ilyen vers minden másnál. Ezért várjuk mindig türelmet-lenül a zöld tábori lapokat és ezért közöltük Tapaszi István honvéd ver-sét is.

Nagy tengeri csata várható a Csendes óceán déli részén

Erős japán hajógyűlekezés észlelhető a Bismark-szigetek körül. Tuniszban kemény harcok során súlyos veszteségeket szenvedtek az angolok. Megállt a szovjet előnyomulás a Don középső szakaszán

Stockholmból jelentik: (B. T.) Svéd lapok rámutatnak arra, hogy a keleti harctér különböző szakaszain folyó elkéseredett harcok eddig nem terjedtek ki nagyobb mértékben a finn és a leningrádi szakaszra. A Dagens Nyheter londoni tudósítója azt jelenti, hogy tájékozott körök szerint Timosenkó tábornagyot a Sztaraja-Russza és Leningrád közötti északi szakasz parancsnokává nevezték ki azzal a megbízással, hogy a támadást indítsa meg. Az Ilmen-tó környéki mozgolódások már ennek a nagyobb szabású hadműveletnek a beköszöntői.

A keleti harcterről Zürichbe érke-zett jelentés szerint a déli szakaszon tomboló mozgóháborúban a szovjet-csapatok előnyomulása az utóbbi napokban meglágyult. Egyes szakaszokon, főként a középső Donnál

teljesen meg is állott. A szovjet páncélosok erőcsökkentése, hogy a Don nagy kanyarulatában közelebb jussanak Millerovóhoz és Kamenszkhez, sikertelen maradt.

várják az alkalmat, hogy az ilyen amerikai kísérletekre a nekik alkal-masnak látszó eszközökkel válaszoljanak. Ugy látszik, hogy az angolok megismétlődő kudarca, amikor az európai szárazföldön akarták lábukat megvetni, nem vette el Amerika ked-vét hasonló vállalkozásoknak Európá-ban vagy máshol való megjelenésétől. Berlinben egyébként egyelőre csak Roosevelttől üzenetnek kivonata érke-zett meg és érdeklődéssel várják a további „leleplezéseket”.

Nagy harcok fejlődtek ki Tuniszban

Berlinből jelentik: (MTI) A Nemzet-közi Tájékoztató Iroda jelenti a tuni-szi helyzetről: Tunisz északi részén, Mateurtól nyugatra egy angol táma-dás után nagy harcok fejlődtek ki, melyekben az angol csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek és kényte-lenek voltak kiindulásuknál sokkal hátrább visszavonulni. Nagyszámu foglyot is veszítettek.

Róma. (MTI): A Popolo di Roma Stockholmon át jelenti, hogy az Exchange Telegraph nevé brit távirati ügynökség megerősíti azt a washingtoni hírt, amely szerint politikai, katonai és tengerészeti körökben a Csendes tenger déli részén nagy tengeri csatára számí-tanak. Az amerikai repülőek már napok óta nagyobb japán csapatösszevonásokat jelentenek a Bismarck-szigetek kikötőiből. 48 óra óta újabb nagy hajók van-nak útban a kikötők felé, különösen

Rabaul felé. Éppen ezért arra számí-tanak, hogy a japánok támadni akar-nak. Hogy milyen irányban támadnak, azt kérdezzétek most mindenki London-ban és Washingtonban. Egyes cikkírók azt hiszik, hogy a japánok partraszá-lást hajtanak végre Új Guinea pápuai vidékén, ahol Mc. Arthur tábornok pa-rancsnoksága alatt álló ausztráliai had-sereg előnyomulása az eddigi japán áll-lásokat veszélyezteti. Más vélemény szer-int a japánok ismét Cuadaleanarnál akarnak csapatokat partratenni. Min-denestre biztosra veszik, hogy a japá-nok nem vontak hiába össze ilyen nagy erőket. Azt hiszik, hogy ha most össze-ütközésre kerül sor a japán hajórajt ki-sérő tengerészeti egységek és az ameri-kai haditengerészet között, akkor ez az összeütközés nagyobbarányu lesz min-den eddiginél.

Roosevelttől üzenetének visszhangja Berlinben

Berlinből jelentik: (MTI) A NTI dip-lomáciai munkatársa Roosevelttől or-szágyűlési üzenetéről többek között ezt írja:

Német politikai körök Roosevelttől üzenetében a legjellemzőbbnek talál-ták a fegyverkezés számaival való já-tékot, amellyel nyilvánvalóan hatást akar gyakorolni az Egyesült Államok és az egész világ közvéleményére. — Berlini politikai körök hangoztatják, hogy az az állítás, amely szerint a ja-pán hatalom napról-napra csökken, az Egyesült Államoké állandóan emel-kezik, azoknak az elbizakodott tulzá-soknak a sorába tartozik, amelyekből

az Egyesült Államok vezetősége már régóta él. Különösen neveltségesnek mondják azt az állítást, amely szerint az Egyesült Államok célul tűzték ki, hogy Japánt végleg harcra kényszerítsék, mintha nem lett volna már régen az Egyesült Államok haderejének alkalmá, hogy valórávaltsa ezt a fe-nyegétést. Éppen úgy hangzik ez, mint annakidején egy másik amerikai államfőriának a nyilatkozata, amely szerint a japánokat 90 nap alatt elsöp-rik a Csendes tengerről. Az ilyen jó-sátokkal kapcsolatban Berlinben álta-lánosságban megjegyzik, hogy a há-rmas szerződés hatalmai egyencsen

Magyar hősök

Bera Lajos honvéd meg-súlyos sebesülten is a köte ességet teljesítette

Az önfeláldozó kötelességteljesítés ra-gyogó példáját nyújtotta bajtársainak Bera Lajos honvéd, golyószórá irányzó, 1942 augusztus 8 és 12 között az ellen-ség hatalmas erőfeszítést tett Kostenti község elfoglalására. Augusztus 10-én nyomasztó túlerővel sikerült betörnie főellenálló vonalunkba. Bera Lajos hon-véd raja hőiesen védekezett, rajpa-rancsnoka elesett és bajtársai is csak-nem mind megsebesültek. Közben az ellenség minden oldalról közeledett. Bera Lajos bátorságát azonban ez a súlyos helyzet sem rendítette meg. Végezetül már csak egyedül védekezett hőiesen jól irányzott golyószórájával. Fegyver-vel mindig a leghatásosabban tüzelt az ellenségre, amelynek igen nagy veszte-séget okozott. Amikor elfogyott a lő-szere, az ellenség rohamot intézett elle-ne. Bera hőiesen szembeszállt a ro-hammal is, kézigránáttal verte vissza a támadást. Miközben több géppuskalövés érte és összezest. A védelem nélkül ma-radt fészek fölött az ellenség átrohant, mert Berát halottnak vélte. A hős hon-véd azonban rövidesen föleszmélt és súlyos sebesülése ellenére az volt első gondja, hogy elrejtse golyószóráját és a közelben levő távbeszélőkészüléket. En-nek megtörténte után a nagy vérveszte-ség miatt újra elvesztette eszméletét. Így találta meg a községet visszafoglaló honvédesapat, amely a kötőzöhelyre szállította. Hősiessége hatásosan járult hozzá ahhoz, hogy a betört ellenséges csoport nem tudta sikerét gyors ütem-ben kihasználni, amivel az ellentáma-dás eredményességét akadályozhatta volna.

Juli nénivel „csoda” történet

Idegen csomag repült a kosarába — két hónapot ül érte

Nagyvárad, január hó.

Ki ne ismerné Váradon Juli nénit, a folyton részeg, fogatlan (s olykor bizony mosdatlan) szájú „virágárus-leányt”? Téli után alig ragyog fel az első enyhébb napsugár s a csatornákból alig indul meg zengve-zuhogva az olvadásnak indult hó szennyes leve, az ő kosarában jelennek meg elsőnek a halvány, vérszegény hóvirágok s ibolyák, amelyeknek bódító, tavasztígérő illatát csak a Juli néni lehellelével felénk áramló átható pálinkaszag harsogja túl.

Juli néni — Juli néninek ismeri Váradon mindenki s hogy ezenkívül neki rendes, polgári neve is van, amely úgy hangzik, hogy öv. Paragi Istvánné, szül. Tóth Juliánna, — mi is csak ma tudtuk meg a „törvény előtt”, ahová egyik törvényellenes lépése sodorta.

A baj ott kezdődött, hogy Juli néninek a kosarába — hogy, hogy nem, talán „csoda” történt — a nagyállomáson egy idegen csomag került, amelyben történetesen elég értékes ruhaneműek voltak. Juli néni — mint az előző tárgyaláson mondotta — nem tudta, hogyan került a csomag a kosarába. Csak annyit tud, hogy elaludt s mire felébredt — hupp-hopp! — ott volt a csomag a kosarában. Hiába, no. Ugy látszik, történnék még csodák ebben a mai, megveszekedett világban is.

A mai tárgyalásra Juli néni már két rendőr — mint tanuk — kíséretében vonult fel, s ennek megfelelően módosította is a „csoda” olyképpen, hogy valóban ő vette el s tette kosarába az inkriminált csomagot, ám tettét részeg állapotban követte el s másnap el is indult vele az állomási rendőrség felé, hogy annak rendje s módja szerint vizsgálja.

Közben azonban — s ez már a kihallgatott rendőrök vallomásából derül ki — egy kis hiba történt, amennyiben nem tudta a csomagot a „maga jószántából” visszaszolgáltatni, mert az egyik tanuskodó rendőr, aki a „csoda” utáni napon az állomáson teljesített szolgálatot, a másik oldalon látta meg Juli nénit a kosárral s onnan tessékelt be az őrszobába, ahol aztán csakugyan előkerült az ártatlannak látszó, máskor virágokat rejtegető kosárból a ruhanemű, immár doboz nélkül.

No igen, Juli néni kíváncsi volt, mit tartalmaz a csomag. Csupán ezért vette ki a dobozból. Az egyetlen baj az, hogy mindezeket a jószándékokat Juli néni bizonyítani nem tudja s hát — törvény törvény.

A tárgyalás alatt azonban folyton ömlik belőle a szó — s a pálinkaszag. Mert Juli néni erre az ünnepélyes alkalomra is jócskán felöntött a garatra.

— Ide tessék hallgatni... csokolom... részeg voltam... — magyarázza s közben laposokat hunyorog folyton könnyező félszemével.

— Hiszen most is részeg! — mondja az ügyész.

— Dehogyan vagyok részeg... csokolom... bánatos vagyok... Julikám olyan szerencsétlen...

S tovább hangztatja ártatlanságát s a tanúzó rendőr rosszhiszeműségét. Amikor az ügyész figyelmezteti, hogy már kétféle jár el az utóbbi időben s egyik alkalommal 5 napig, másodszor 7 napig ült, arra is tud magyarázatot:

— Igen... csokolom... de akkor sem én loptam, hanem tőlem loptak...

S még az ujságba is kitétek...!

— Most is kiteszik! — mondja az ügyész.

— Nem baj, csokolom, úgy se hiszi el senki... Julikám mindenki szereti...

A „csokolom” szó általában minden mondatnál előbugyan fogatlan és pálinkaillatú szájából s amikor kihirdetik

az ítéletet, mely szerint 2 hónapi fogsággal kell fizetnie a „csodáért”, de ennek a kitöltésére két hónapi haladékot kap, — részeg mozdulattal lehajol s cuppogva megcsókolja a bírót s az ügyész — asztalát.

Mikor végre nagynehezen kiteszkolják a tárgyalószobából — mert Juli néni talán még most is magyarázna, ha hagyták volna, — szinte duhaj kedvvel tántorog végig a folyosón s felemelt jobb kezének hüvelyk- és mutatóujjával vidáman csettintve, így adja tudtul a törvényszéki folyosó falainak őszinte megelégedettségét:

— Nem sokat adtak... csuhaj... azt a két hónapot majd csak ledalolom... (M. F. V.)

Nem írta alá Fészl és Székely a Rimanóczy-fürdő és szálloda bérleti szerződését

Házikezelésbe veszik a fürdőt, vagy Fészl József kapja meg egyedül?

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délelőtt Fészl József Klemens Rezső városi tanácsnok kíséretében megjelent dr. Soós István polgármesternél és nagyfontosságú bejelentést tett a Rimanóczy-fürdő és szálloda bérletére vonatkozólag. A Rimanóczy-alap felügyelő bizottságának csütörtöki ülésén ugyanis 24 órát engedélyeztek, hogy Székely Gyula és Fészl József egymás közötti megállapodását, valamint a várossal kötendő bérleti szerződést írják alá.

Fészl József pénteken délelőtt bejelentette a polgármesternek, hogy bár a 24 órás határidő lejárt, sem a megállapodást, sem a bérleti szerződést nem írták alá s ilyen formában nem is kezdődhet meg a fürdő és a szálloda átvétele.

Nem sikerült tehát áthidalni a Székely és a Fészl közötti ellentéteket és ímért felmerült az a kérdés, hogy ki fog akkor rendet teremteni ebben a sokat hánytatott kérdésben, amely végeredményben Nagyvárad lakosságának elsőrendű közegészségügyi érdeke. A legszerencsésebb megoldásnak az látszana, ha a város házikezelésbe venné a Rimanóczy-fürdőt, a szállodát pedig Fészl József vezetésére bíznák.

Öngyilkosságának hírért keltette egy internálótáborból megszökött egyén

Nem mérgezte meg magát, hanem megszökött Nagyváradról Krigl Róbert

Nagyvárad. Saját tud. A Pest című lap legutóbbi száma állítólag nagyvárad-i tudósítás nyomán azt a hírt közölte, hogy ifjú bonyhádi Krigl Róbert, a Hunnia filmgyár volt rendezője Nagyváradon az „Emke” szállodában megmérgezte magát és meghalt. A 40 éves férfi a tudósítás szerint, búcsúlevelet hagyott hátra, amelyben bejelenti, hogy családi okok miatt lett öngyilkos és a rendőrség nyomoz az ügyben.

A hír nagy meglepetést keltett Nagyváradon, mert kiderült, hogy egy szó

sem igaz a híradásból. Az „Emke” szállóban egyáltalán nem fordult elő öngyilkosság, a rendőrség pedig nem az „öngyilkosság” körülményeit nyomozza, hanem azt, hogy kinek állott érdekében a valótlan hír terjesztése. Mert Krigl Róbert az internálótáborból megszökött és ellene országos körözés van elrendelve. A különös ügy hátterét a nyomozás valószínűleg rövid időn belül megvilágítja. Annyi bizonyos, hogy a körözött szélhámosnak érdekében állott „öngyilkosnak” lenni.

Megállapították a petróleum új árát

Nagyvárad thj. város polgármestere 89/1943. k. é. számú alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. közellátásügyi miniszter 171.300/1942. K. M. számú rendelete értelmében a világító kőolaj (petróleum) árának megállapítására vonatkozólag az alábbiakat hozom a város közönségének tudomására.

A világító kőolajnak az 56.700/1941. A. K. számú rendelet 1. §-ában megállapított legmagasabb gyári eladási árát a 7.650/1942. M. E. számú rendelet-

ben megállapított kezelési költség címén 100 kg.-ként 2.50 pengővel kell növelni.

A világító kőolajnak legmagasabb nagykereskedői eladási ára a nagykereskedő telepen, hordós tételben, göngyöltet nélkül, forgalmi adóval együtt 100 kilogrammonként 58.70 P. 100 literenként 48.10 P.

A világító kőolaj legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén egységesen literenként 56 fillér.

Minden petróleumnyagykereskedő köteles a folyó évi december hó 31. napján

birtokában volt világító kőolaj készlete után 100 kg.-kint 2.50 P. árkülönbözetet a jelen rendelet számának a postakárékpénztári befizetési lap elismervény értékesítő lap és könyvelési szelvény részén történő feltüntetése mellett a 150.793. számú Közell. min. kötött gazdálkodás fedezésére (petróleum) letéti számla Budapest elnevezésű postakárékpénztári csekkzámla javára az 1943. évi január hó 15-ik napjáig befizetni és a befizetése megtörténtét, valamint a befizetést összegyűjtését tartalmazó kimutatást a m. kir. közellátási hivatalnak (Budapest, 62. Postafiók 545.) az 1943. évi január hó 31. napjáig bejelenteni.

Ez a rendelet az 1943. évi január hó 1. napján lépett hatályba.

Nagyvárad, 1943. január hó 4-én.

Dr. Soós István, polgármester.

Vallásos ünnepélyt rendeznek az evangélikusok

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i evangélikus egyházközség Bothár L. Vilmos vezérigazgató, egyházközségi felügyelő és Kovács László, a nagyvárad-i evangélikusok egykori segédlelkésze részvételével vasárnap, folyó hó 10-én délután 5 órai kezdettel vallásos ünnepélyt rendez a székelyföldi evangélikusok támogatására. Az ünnepélyen a bevezető beszédet Turmezei Sándor esperes-lelkész mondja. A műsor a következő:

Schubert: Fohász. Enekli: Hermann Ilus, orgonán kíséri: Mocskonyi Gabriella. Raab Erzsébet: Közél az idő. Szavallja: Garay Erzsébet. Vargha Gyuláné: Jehova Ur. Enekli: a Luther Kar, vezényel: dr. Philipp Ernőné. Előadás, tartja: Kovács László lelkész. Wagner: Tannhäuser c. operájából a Zarandokok kara, orgonán előadja: Szrednessy Pál evangélikus teologus. Záróimát Béyer Aurél vallásosító-lelkész.

A vallásos ünnepély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Csak akkor lesz téli gazdasági tanfolyam, ha elegendő jelentkeznek rá

Nagyvárad thj. város polgármestere hivatala 62.176—1942 számú alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem az érdekelteket, hogy elegendő létszámú tanfolyami hallgató jelentkezése esetén a város egy három hónapos téli gazdasági tanfolyam megtartására előterjesztést tesz a földművelésügyi miniszter úrhoz.

Errevaló tekintettel felhívom az érdekelteket, hogy aki ezen tanfolyamra részt akar venni, jelentkezzen a gazdasági ügyosztálynál (városháza, II. em. 26.) 1943. január 11-ig a hivatalos órák alatt, ahol a tanfolyamra vonatkozó egyéb szükséges felvilágosítások is megtudhatók.

Nagyvárad, 1943. január 8.

Klemens Rezső s. k. gazdasági tanácsnok.

BAJTÁRSI PARANGS.

Január 9-én, szombaton délelőtt 11.30 órára formaruhás bajtársainkat kérjük, hogy szövetségi helyiségünkben jelenjenek meg. Innen együttesen indulunk a Vitézi Rend Társadalmi Bizottsága által tartandó ünnepélyes teljes ülésre. Elnökség.

Harciállásokat pusztítottak el és sok foglyot ejtettek a magyar rohamcsapatok Voronyezs mellett

Az limen tónál jelentékenyen csökkent a bolsevisták támadó ereje. Toropecnél mélyen benyomultak a német csapatok a bolsevik állásokba

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti. Mint a Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti harctérről, a nagy Don-kanyarulatban a szovjet eddig egyetlen harci szakaszon, 450 páncélost, 209 löveget, 454 páncéllhárítóágyút és sokszáz egyéb fegyvert vesztett. Sebesültekben és halottakban a szovjet vesztesége ezen a szakaszon legalább 200—260.000 ember. Voronyezstől délkeletre magyar csapatok nagyszabású rohamcsapatvállalkozás során mélyen behatoltak a bolsevista csapatok háta mögé és elpusztítottak több harci állást, sok foglyot hoztak magukkal. Velikije Luki támaszpont szerdán is megállotta helyét az igen erős támadásokkal szemben. Toropecnél a német csapatok kilenc kilométer mélységben betörték a bolsevik állásokba.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: A Times megállapítja, hogy a tengely hatalmak Tuniz megszállásával meg erősítették ellenőrzésüket a Földközi-tenger középső része felett.

A keleti front több arcvonalán nagy hófúvás akadályozza az erősebb hadműveleteket

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A csütörtöki hadijelentés kiegészítésül közlik: A keleti arcvonal nagyobb szakaszán a havazás és a hófúvás akadályozza a hadműveleteket. A fagy következtében előállt jégkéreg erősen akadályozza a csapatok és az utánpótlás mozdulatait. Az ellenség nagy veszteségei hiába való támadásai során az Ilmen-tótól délre húzódó német vonalak ellen szerdán az azal a következménnyel járt, hogy az ellenség támadó tevékenysége csökkent. A bezárt kisebb ellenséges erőcsoportokat kemény erdei harcokban ismét szűkebb tere szorítottuk.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli: A Don, valamint a Kalmük vidékén és Stalingrád területén tovább tartanak a harcok. A német gyalogos és páncélos haderők együttműködve a légierő köteleivel, valamint a szövetséges légi-erővel, visszaverték a szovjet minden támadását. Az ellentámadás alkalmával egy helyütt 20 páncélkocsit megsemmisítettünk. Rohamcsapatok a középső arcvonalszakaszon szétromboltak ellenséges harcállásokat. Az ellenségnek Velikije Luki, valamint az Ilmen-tótól délkeletre lévő állásaink elleni támadását visszavertük. Egy bekerített ellenséges erőcsoport megsemmisítése küszöbön áll. Német vadászok a középső és északi arcvonalszakaszon légiharcokban lelőttek 41 szovjet repülőgépet. A légvédelem 12 gépet lőtt le. Német részről egy gép vesztett el. A légierő és a tüzérség ha-

tásosan támadta a Ladoga-tavon lebonyolított utánpótlást.

Libiában felderítő tevékenység folyt. Gyors német harci gépek eredményesen támadtak ellenséges gépesített erőket és egy támaszpontot Tuniszban. A támadó ellenséges erőket

ellentámadással visszavertük. Éjjel-nappal támadtuk Bone repülőterét. Hat ellenséges gépet elpusztítottunk. Nyugaton a németek lelőttek két angol gépet. Harci gépek támadást intéztek az angol keleti partok hadifontosságú berendezései ellen.

Eredménytelenül végződtek a szövetséges csapatok tuniszi támadásai

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 957. közleménye: Sirte vidékén fokozott felderítő tevékenység folyt. A libiai sivatagban túlsúlyban lévő ellenséges erők továbbra is erős nyomást gyakorolnak helyőrségeinkre. Tuniszban jelentékeny gyalogsági erők támadása eredménytelen maradt. Az ellenséget visszaverték. Olasz légitörzsek bombázták Francia Észak-Afrika ellenséges tengerészeti

támaszpontjait, különösen Bone kikötőjét. Tunisz középső városnegyedében az ellenséges légitámadások kárt okoztak. A lakosság köréből áldozatokat jelentenek. Német vadászok öt gépet lelőttek. Egy hatodikot a légvédelem semmisített meg. Pantelleria vizsein egy olasz gyorsnaszád lelőtt egy ellenséges gépet. Egy olasz hajóegység a Földközi-tengeren elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót.

Norvégiában kísérlik meg az angol-szászok a legközelebbi partraszállást

40 ezer munkás dolgozik az ukrajnai nehézipar felépítésén. Tizenkét új gyárban készítik a németek asztintikus benzint és kaucsukot

Stockholmból jelentik: (B. T.) Norvégiai jelentés szerint előkészületeket tettek egy esetleges angolszász invázió elhárítására.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint Rooseveltt a kongresszushoz intézett beszédében még kijelentette, hogy nem áll módjában megmondani, hogy mikor és hol éri a legközelebbi csapás Európát és reméli, hogy az 1943-ik esztendő a szövetségeseknek 'jelentékeny előnyt biztosít a Berlinbe, Rómába és Tokióba vezető úton.

Amszterdamból jelentik: (MTI) Az angol hírszolgálat közlése szerint angol részről hivatalosan cáfolják azt a hírt, hogy a moszkvai angol nagykövetség az Egyesült Államokban tartózkodik.

Roosevelt igen derülátó Japánról szemben

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Rooseveltt a kongresszushoz intézett üzenetében — az angol hírszolgálat jelentése szerint — többi között kijelenti, hogy Japán hatalma hadihajókban és repülőgépekben napról-napra csökken, ugyanakkor az Egyesült Államok ereje nagyobb lesz. Az elnök ezután megfenyegeti a japánokat, hogy állandóan bombázzni fogja a japán szigeteket és kijelenti, hogy a kínaiaknak hadianyagot szállít.

Megállapították Darlan gyilkosának személyazonosságát

Vichy. (MTI.) A Német TI jelenti: A Havas-OTI jelentése szerint Darlan gyilkosa egy Bonnter de a Chapelle nevű gaulleista francia fiatalember. A gyilkos franciaországi származási helyét még nem sikerült megállapítani.

Lisszabon. (MTI.) A Stefani jelenti: Algirban az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint rombolások miatt több egyént letartóztattak és kivégeztek.

Bern. (MTI.) Steiger, egy svájci származású orosz behatóan foglalkozik az egyik svájci lapban a Szovjet-

unió nehézségeivel és a többi között felsorolja, hogy a Szovjet nyugati és déli tartományainak elvesztése következtében gabonatermelésének 40 százalékát, állattalományának 50 százalékát, cukortermelésének 48 százalékát nélkülözi. Ezeket a veszteségeket Szibéria terményei sem pótolhatják. A

Tolvajokat ítélte el a törvénytörzők

Nagyvárad. Saját tud. Szabó József 40 éves komádi napszámos, aki egy évi börtönbüntetést töltött már ki lopásért, ismét lopás bűntettével vádolva került dr Rozsly István büntető egyesbíró elé. 1942 december 22-ikén Rácz István bezárt lakásából, a zárnak fejszével történt eltávolítása után ezer pengőt meghaladó értékű ruhaneműt és élelmiszert lopott el. A bíróság a vádlottnak a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomása után, az enyhítő körülmények figyelembevételével Szabó Józsefet egyévi börtönrre ítélte. Ebből a vizsgálati fogságban eltöltött 12 napot kitöltve vette. Az ítélet jogerős.

Beke Sándor, 25 éves székelyhídi gazdasági cseléd szolgálatadó gazdájától, Nádasy Ferentől mult év december 19-ikén 1160 pengőt vett el.

A bíróság Beke Sándort, az enyhítő körülmények figyelembevételével jogerősen 8 hónapi börtönrre ítélte. Ebből 12 napot kitöltöttnek vett.

Uj levélbélyeg sorozat Gioacchino Rossini születésének 150. évfordulója alkalmából. — (St.) Róma. Gioacchino Rossini, a halhatatlan zeneköltő születésének 150. évfordulója alkalmából új levélbélyegsorozatot adtak ki 25, 30, 50 centes és egy lírás értékekben. Az új bélyegek 1943. szeptember 30-ig maradnak az elárusító forgalomban.

szovjet elvesztette még vasércének 66 százalékát. A szerző rámutat ezután a szovjet lakosság súlyos nélkülözéseire és arra a feltűnően tragikus körülményre, amelyben a keletre menekült 20 millió ember él.

Földalatti tengeralattjárógyárat állítottak fel a németek Brestben

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A németek Brest mellett, a meredek part alatt földalatti gyárat építettek. A gyárban hetek óta tengeralattjárók gyártása folyik. A munkát légitámadások alatt sem kell félbeszakítani. A kész tengeralattjárókat csúsztatópályán juttatják a tengerbe. Keletnémetországban a mult év végén tizenkét új gyár készült el mesterséges benzint és kaucsuk gyártására. A munkálatokat a Todt-szervezet végezte el a négyéves terv irodájának tervei szerint. Az új gyárak törzsszemélyzete Közép- és Nyugat-Németországból való. A munkásság nagyrésze a Donec medencéből került a gyárakba. Részükre a gyárak egyidejűen lakóházakat építettek. A munkálatok befejezése után 40.000 építőmunkást kellett felé irányítottak, hogy segítkezzenek az ukrajnai nehéz ipar újjáépítésében.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük a „MAGYAR LAPOK”-ot.

Halló otthon!

Hozzá tartozóikat és lapunk olvasóit
üdvözlük a Don mellett harcoló
honvédek

Tapaszi József honvéd versben írja le mondani-
valóját

Karácsonykor és újévkor nemcsak mi gondoltunk a fronton küzdő honvédekre, hanem a honvédek is gondoltak és írtak haza. Megható szeretet és égő honvágyat árulnak el azok a kedves tábori levelezőlapok, amelyeken versek, szép karácsonyi rajzok érkeztek szerkesztőségünkhez.

Tapaszi József honvéd (tp. 292/11) tábori lapját említjük meg elsőnek. Később megkészt ugyan karácsonyi versével, de most is éppen olyan szeretettel fogadjuk itthon, mintha a szeüestére érkezett volna meg. Hogy is írja Tapaszi József?

„Kelt valahol Oroszországban, 1942. december 22. Mélyen tisztelt szerkesztő úr! Kérem a szerkesztő urat, hogy mellékelten küldött versemet, melyet valóságos és hazafias érzésem sugalmazott, nagybecsű lapjában közzé tenni szíveskedjék. Hazafias tisztelettel: Tapaszi József honvéd.”

HAZAGONDOLOK...

Karácsony szent estéjét várom
És álmodozom szép hazámról.
Honvéd vagyok, őrtálló harcra,
Harcolok a hazától távol.
De csillagról-csillagra sikklik a szemem
És csillagok útján lelkeim hazaszáll...

Látom falumat, édes szeretetimet...
Nagy izgalomban díszítik a fát,
A szeretet gyönyörű, magasztos,
Örökzöld, szent szimbólumát.
Tudom, megérik, hogy én is köztük
[vagyok]
És szívük ebben az érzésben dobog.

Am én csak álom és szelíd merengés...
A valóság az, hogy védem a hazát
S bátor szívvel ezer nézőn át
Teljesítem a honvéd feladatát.
Milyen szép, milyen nagy feladat!
Nagyságától a szent este előtt szívem
[majd megszabad.]

Tapaszi István honvéd egyszerű kis verse nem tart igényt irodalmi elismerésre, csak azt akarja, hogy az itthoniak belelássanak a kint harcoló magyar honvéd szívébe, amelyet „vallásos és hazafias érzések” töltenek el és ilyen érzésekkel állja a vártát valahol a Don mellett...

Üdvözlötet küldött azután Váraljai Kálmán karp. c. szakaszvezető is (tp. 292/54.) Üdvözlötét ezennel továbbítjuk hozzá tartozóinak és minden olvasónknak.

Csomós Ferenc őrzvezető (tp. 291/23.) így ír:

„Köszönet az újságokért. Egyben kérem családomat értesíteni, hogy jól vagyok, hála Istennek nincs semmi bajom. Csókolom őket nagyon sokszor. Maradok hazafias tisztelettel: Csomós őrzvezető.”

Az üzenetet ezennel átadjuk és kívánjuk Csomós őrzvezető urnak, hogy továbbra is őrizze meg az Isten minden veszélyétől.

Dengyel Andor honvéd (tp. 217/60.) már egy ízben üzent lapunk útján családjának. Most a következőket írja:

„Tisztelettel kérem Önöket, hogy b.

Üzen a front!

Hozzá tartozóikat és lapunk olvasóit
üdvözlük a Don mellett harcoló
honvédek

Tapaszi József honvéd versben írja le mondani-
valóját

lapjukban alábbi soraimat közölni szíveskedjenek: Üzenem szüleimnek, családomnak, rokonaimnak és jóbarátaimnak, hogy jól vagyok, egészséges és hogy ezt nekik is mindnyájuknak szívvel kívánom. Boldog és békésebb újévet kívánok mindnyájuknak messze Oroszországból: Dengyel Andor.”

Ducza István tart. szakaszvezető írja

Minisztertanácsot tartottak
a kormány tagjai

A Magyar Tanítási Iroda jelenti: A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével csütörtök délután öt órakor minisztertanácsot tartottak. Kállay miniszterelnök legjobb kívánságait tolmácsolta a kormány tagjainak az új esztendőre és Isten áldását kérte a haza érdekében kifejtendő munkájukra. A kormány tagjai nevében Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter mondott köszönetet a miniszterelnöknek a jókíván-

családjának (Tyukmajor, Sároed, Fejér megye):

„Kedves családom! Nagyon messziről, Oroszországból gondolok reátok. Küldöm üzenetemet szép Magyarországra. Édesapátok jól van, egészséges. Bizunk Istenben és a magyar honvéd győzelmében. Érezzük, hogy a jó Isten velünk van és velünk is marad mindvégig. Tudjuk, hogy nemsokára győzelmesen fogunk visszatérni. Kedves gyermekeim! Legyetek engedelmesek édesanyátoknak, a tanító úrnak. Csókol édesmindnyájatokat apátok, Ducza István szakaszvezető.”

Egyelőre lezárjuk az üzeneteket. A fronton küzdő apák és fiúk nevében szeretettel szoritjuk meg azok kezét, akik nélkülük is kitartanak itthon és mindennapi imádsággal, vágyakozással várják vissza őket...

Ünnepélyes évnyitó teljes ülés
a királyi ítélőtáblán

Vitéz Moldoványi István táblaelnök az elmúlt év jogalkotásairól és a jogalkalmazásnál felmerült időszerű kérdésekről nyilatkozott

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi királyi ítélőtábla január 8-án tartotta szokásos évnyitó teljes ülését. Az ünnepélyes külsőségek között megtartott teljes ülésen a királyi Itélőtábla tagjai teljes számban vettek részt.

Pontosan 11 órakor nyitotta meg dr. vitéz Moldoványi István királyi ítélőtáblai elnök az ülést.

— Már jó pár hónapja taposunk — ugymond — a második világháború negyedik évét. Nem egy dologban szűkebben ellátva, de mindenben azzal a kötelezettséggel, hogy a nemzet érkeket megmondatlan használjuk. Még mindig igen szerencsés körülmények között értük meg e nagy küzdelem negyedik évét, mert Bellona istenének harci szekere ezer és ezer kilométerekre dübörög tőlünk. Akármennyire is hálát kell adni emiatt a Mindenhatóknak, akármennyire is nyugodtak vagyunk a véres küzdelem kiméneté iránt, kétségtelen mégis, hogy a majdani győzelem eredményeit csak akkor tudjuk teljes egészében komolyan felhasználni, ha most teljes odaadással és megtontoltsággal dolgozunk ennek érdekében. Ebben a körültekintő munkában mindegy az, hogy hol dolgozik valaki az a fontos, hogy azon a helyen, ahova életsorsá állította, derekasan megállja helyét.

Ezután méltatta az elnök az 1942.

év jogalkotásait. Megállapította, hogy az év folyamán 75 olyan törvény és törvényes alapon kibocsátott rendelet jelent meg, amely a polgári és büntető igazságszolgáltatást érintette.

Az új jogszabályoknak ez a meglehetősen magas száma jelentős terhet jelent a bíróságoknak. Mert a bíróság a szabályokat megtartja és megtartatja, vagy ha a megtartatás nem is sikerül, legalább alkalmazza őket és azok szerint dönt.

A királyi Itélőtábla bírának még fokozott mértékben kell törekedniök a jogszabályokba való elmélyedésre, mint az alsóbíróságoknak.

Minden új szabálynak az életbe való átvittele nehézséget jelent, mert ezek következtében a jogok alkalmazásánál nemcsak jogok találkoznak, hanem jogok és jogrendszerük össze is ütköznek. Hosszú időken át jörför-mán csak a nemzetközi magánjog, perjog vagy büntetőjog részei foglalkoztak ezekkel a kérdésekkel. Ma azonban a jog minden területén átalakulással találkozunk és érezzük, hogy az ut még nem eléggé kitaposott.

Ilyen körülmények között sokszorosán kell vigyázni a jogbiztonságra és a jog egységes gyakorlatára. Ennek egyik biztosítását véltem elérni azzal, hogy a királyi Itélőtáblának három kiváló bíróját felkértem külön megjelölt joganyag tekintetében a joggyakorlat ellenőrzésére, magam pedig a királyi Itélőtábla alá tartozó királyi

Kinevezések a nagyváradi
pénzügyigazgatóság mellé
rendelt számvevőségnél

A Hivatalos Lap legutóbbi száma közli a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség hivatalánál történt kinevezéseket. E szerint Szüle László szv. tanácsosi címmel és jelleggel felruházott számvizsgálót számvevőségi tanácsosná, Nagy István pénzügyi számvizsgálót számvevőségi tanácsosná, Pécsi Ödön pénzügyi számellenőrt számvizsgálóvá, Szücs József pü. számellenőrt számvizsgálóvá, Sztankovits László pü. számellenőrt számvizsgálóvá, Papp Zoltán pénzügyi számgyakornokot számtisztte neveztek ki. Ezek közül négy erdélyi tisztviselő, akiknek előléptetéséhez saját egyéni törekvésük mellett nagyban hozzájárult az a kiváló vezetés, melynek az a hivatal örvendhet.

Nem kötelező a hölgyek
magyar ruhája a Vitézi
Szék teadélutánján

Nagyvárad. Illetékes helyről az alábbi közleményt kaptuk:

A Vármegyei Vitézi Szék Társadalmi Bizottsága tisztelettel felkéri a f. hó 9-én az Újságíró Othonban tartandó teadélutánon résztvevő hölgyeket, hogy lehetőleg magyar ruhában szíveskedjenek megjelenni.

Megjegyzni azonban, hogy a magyar ruha nem tekintendő kötelezőnek, mert csupán tea-délutánról van szó.

törvényszékek perenkívüli gyakorlatát kísérem állandó figyelemmel. — Ügyanezt a célt szolgálta a királyi Itélőtábla könyvtárának korszerűsítése is.

Ezután az elnök a királyi Itélőtábla ügyforgalmával és a végzett bírói munkával foglalkozott, megállapítván az árdragítási ügyek emelkedését, valamint azt, hogy az 1440—1941. M. E. számú rendeleten alapuló kárenyhítési ügyeknek még nagy — és talán a nehezebb része az alsóbíróságoknál van folyamatban, tehát a királyi Itélőtáblának a jövő évben is számítania kell az ilyen ügyek jelentős mennyiségére.

A teljes ülésbe tartozó hivatalos tárgyszorozat elintézése után dr. Gyöngyössi István királyi főügyész szólt fel, hangsúlyozva, hogy az állam és nemzet fennmaradásának alaptetelej a jogrend és a hazaszeretet. Ezért kell küzdenie a haza minden polgárának, a bírónak is, aki a Szent Koronából folyó föhatalmat gyakorolja. Kívánja, hogy a királyi Itélőtábla minden tagja ezzel a gondolattal dolgozzék ezért a szép földért, ezért a szép hazáért.

Dr. Ungváry Antal tanácselnök felszólalása után vitéz Moldoványi István táblaelnök a teljes ülést berekesztette.

Karácsonyeste a Don partján

Igy ünnepeltek honvédeink 1942-ben messzi orosz földön

A Magyar Lapok haretéri tudósítójától.

Odakünn hull a hó. Minden eltűnt a sokhelyen másfél—kétféle méter hó alatt, csak a fák csupasz törzsei és ágai merednek itt-ott ki a végtelen fehér lepelből. A védőállást állandóan, szinte óránként kell a hótól megsza- badítani.

A löllásban fehér kölepelben őrtá- ló honvédek szemüket beleturják a sötétségbe, a befagyott Don tulsó partja felé figyelve. Néma csend ül meg az arcvonalat.

A mieink nem lövöldöznek most. Karácsony este van. Mindenki haza- gondol, övéihez, otthonába szállnak gondolatai, hol most gyul ki a kará- csonyán a gyertya.

Minden bunkerben kis kenyőg jel- képezi a karácsonyestét. Nagyobb nem jutott, mert itt a közelben nem nő kenyőfa. Ezt is messziről, a hátsó vo- nalakból hozták minden századhoz előre.

A lágasabb századparancsnoki kis- erődben gyul egybe a század tisztika- ra és legénysege, a figyelő őrszemek kivételével. Itt a fronton az egész szá- zad egy nagy család. Jóban-rosszban egytormán osztozkodnak, bajban, küz- delemben testvériesen, bajtársisan segítik egymást, a vérben, tűzben ösz- szelorttak.

Meghatottan vizsgálom végig a ke- mény magyar arcokat, amelyeken most lágyabbak lettek a vonások, a szigorú ráncok elsimulnak, szemük könnyesen ragyog és ajkuk mosolyra húzódik.

„Bajtársak! Karácsony estéje van!”

Sokaknak mellén csillog a bronz vitézségi érem, néhányén a kisézűst és egynek a zubbonyán a nagyvezűst, mint a bátorság és önfeláldozó vitéz- ség látható jelképei.

Magy a századparancsnok, vitéz Násfay Gábor főhadnagy, fiatal uszonhatéves ifju. Atyja után vitéz, de az ő zubbonyán is ott ragyog már a Legfelsőbb Hadur kitüntetése és zubbonya gomblyukában virít a pi- ros-lehér-zöld zászlóval letakart kis asztal mellett, melyen a szerény te- nyőgácska jelzi a szent estét. Az asztalka mögött a szeretetsomagok hegye, az otthon, a család szereteté- nek, ide, messze Oroszországba küld- dött tanuja. Ezek a kis csomagok most nemcsak a szívünket, lelki- ket melegítik, hanem tudunkra adják azt is, hogy a haza, az otthon nem- csak áldozatot, kitartást kíván tőlünk, hanem tetteiben, gondolatokban és érzésben is a lélek teljes melegével velünk együtt érez.

— Bajtársak! — csendül fel a fő- hadnagy ur ajkán — karácsony estéje van. Most otthon minden családban ott ülnek a karácsonya mellett. Meg- gyújtják a kicsiny gyertyákat és ezen a szent estén minden családban reánk, harcoló honvédekre, apákra, fiukra, testvérekre gondolnak, értünk imá- dkoznak.

Hirdessen a Magyar Lapokban

A tekintetekben a meghatottság fé- nye csillog s az emberek hallgatják e keresetlen, egyszerű szavakat.

„Ebben a harcban Jézus velünk van!”

— Ezen a szent estén, közel kétezer évvel ezelőtt jött el közénk, Jézus, az Isten fia, hogy megváltsa a bűntől a világot. A mi küldetésünk is az, hogy megváltsuk, megszabadítsuk a világot a bűntől, a bolsevista rémuralom bor- zalmaitól. Azért harcolunk és azért szenvedünk s ha kell az életünket is feláldozzuk, hogy otthonunkat, csalá- dunkat, gyermekeinket megvédjük et- től a veszedelemtől. Érezzük, hogy ebb- en a harcunkban Isten és az ő fia, állandóan velünk van és most is itt van közöttünk. Itt van közöttünk lá- thatatlanul, de mégis láthatóan a sze- relet által. Ezek a kis szeretetsoma- gok mind őt jelképezik. Jézus szíve hozta el bennük az otthon, a család üzenetét és szeretetét közénk, akik itt a távolkeleti pusztában, messze ha-

zánk határaitól, fagyban, hóban, vi- harban, tűzben, talpig legyverben őrt állunk, erre az estére közénk várá- zsolták a karácsony hangulatát. Azt a boldogító érzést, mely mindnyájunk arcára könnyet és mosolyt varázsol egyszerre. Mindnyájatoknak az otthon nevében is boldog és kellemes kará- csonyi ünnepet kívánok és kívánom azt, hogy nemsokára győztesen men- jünk haza együtt a megmentett csa- ládi otthonba.

Most elcsuklik egy hang, de nyom- ban erőre kap s felzeng a karácsonyi ének. Aradó szívvel énekeljük mind.

Ezután a Himnusz tohászcodik az ég felé dhatatosan. S megint a kará- csonyi ének.

A Don mellett is karácsony este volt...

A honvédeket csak ködösen látom. Könnyes az én szemem is, mint mind- nyájunké.

Megkezdődik a szeretetsomagok kiosztása. Mindegyik honvédnek jut.

Násfay főhadnagy ur egymásután szó- lítja honvédeit és meleg kézzel a kará- csonyi ajándé- kot.

Lassan elfogy a csomaghalom. Az utolsót nekem, a vendégnek nyújtja át a főhadnagy ur. Nem is tudom, ho- gyan megköszönni, csak egymás sze- mébe nézünk, mint akkor, október 12-én a vörös áttörő kíséreltnél. Akkor hajnalban is együtt indultunk el a harcra és rohantunk jó három kilomé- tert tartalékkal, hogy idejében érke- zünk...

A honvédek elvönultak, kiki a te- dezékébe és boldog izgalommal bon- togatják a kis csomagokat.

Még sokáig beszélgetünk. Mindun- talan az otthon, a haza kerül szóba és boldogan mesélgetünk a régi szép karácsonyestékről.

Éjjel felé jár az idő, mikor fölke- redünk, hogy végigjártuk az álláso- kat.

A hideg szél az arcunkba vág és lobogtatja rajtunk a ruhát.

Valahol jobbra egy rakéta zöldsé- hér ténye hasit bele vakítóan a fehér éjszakába. És eldördül egy lövés...

Aztán megint csend. Csak a szél szél csapkodja a hőpelyheket.

Karácsony este van...

GÖDÉNY ZOLTÁN, hadapródörmester.

Megjelent Nagyvárad lakásbérleti szabályrendelete

Mire terjed ki a szabályrendelet? Hogyan kell kötni szerződést?

(Befejező közlemény.)

IX. FEJEZET.

Büntető rendelkezések. 65. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyo- sabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1928. X. tör- vényoikk rendelkezései szerint I (egy) pengőtől 100 (egyszáz) pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő:

a) a házhazsónbérbeadó, ha a haszon- bérlet tárgyában kötött szerződés be- mutatására vonatkozóan az 5. §. (2) és (4) bekezdésében megállapított köte- lezettségét megszegi;

b) a háztulajdonos, ha a 21. §-ban említett jegyzék közzétételére, illetőleg tábla alkalmazására vonatkozó kötele- zettségének nem tesz eleget;

c) a háztulajdonos, ha a 24. §. (1) bekezdésének megfelelően a kaput zár- raj vagy csengővel nem látja el;

d) a háztulajdonos, ha az 57. §. (2) bekezdésének a, b, c, d, e, f, h, i, j, k és l pontjaiban meghatározott valamelyik kötelezettségét megszegi;

e) a háztulajdonos ha olyan házfel- ügyelőt alkalmaz, akiről tudta, hogy ve- le szemben az 58. §-ban meghatározott kizá- ró ok áll fenn;

f) a háztulajdonos, ha az általa al- kalmazott olyan házfelügyelő szolgálati viszonyát, akiről megállapítást nyer, hogy vele szemben az 58. §-ban meg- határozott kizá- ró ok áll fenn, a 61. §. (8) bekezdésében foglalt rendelkezés el- lenére nem mondja fel;

g) a háztulajdonos, ha a 62. §. (1) bekezdése esetében a házfelügyelőt a szolgálathól rögtöni hatállyal nem bo- csátja el;

h) a bérlő (alkbérő), ha a bérlemény megtekintését az 54. §. rendelkezései el- lenére alapos ok nélkül ismételtlen meg- akadályozza;

i) a házfelügyelő, illetőleg — amennyi- ben a tennivalók elvégzése a 64. § értelmében a segédházfelügyelőnek kö- telessége — a segédházfelügyelő, ha az

57. §. (2) bekezdésének a, b, c, d, e, f, h, i, j, k és l pontjaiban meghatá- rozott valamelyik kötelezettségét [59. §. (1) bekezdésének a) pontja] cselekvé- sel vagy mulasztással megszegi;

j) a házfelügyelő ha az 59. §. (2) be- kezdésében meghatározott titoktartási köte- lezettségét megszegi;

k) a házfelügyelő, ha segédházfel- ügyelőt a 64. §. (2) bekezdése ellenére alkalmaz;

l) a házfelügyelő, ha a 62. §. (1) be- kezdése [54. §. (9) bekezdése] vagy a 64. §. (10) bekezdése esetében a segéd- házfelügyelőt a szolgálathól rögtöni ha- tállyal nem bocsátja el;

m) a házfelügyelő (segédházfelügye- lő) ha személténn, vagy kapupénz cí- mén a 63. §. (3) és (5) bekezdésében, illetőleg a 64. §. (4) bekezdésében meg- állapított járandóságoknál többet köve- tel vagy a 63. §. (6) bekezdésében em- litett személyektől kapupénzt követel.

(2) Ha a házat nem maga a háztulaj- donos kezeli, az (1) bekezdés b)–g) pontjaiban megállapított kihágás miatt a háztulajdonos helyett az büntetendő, aki a ház kezelésére jogosítva, illetőleg kötelezve van [57. §. (3) bekezdése és 58. §. (3) bekezdésel].

(3) A kihágások tárgyában a követ- kező hatóságok járnak el:

előfokon a m. kir. rendőrség nagyvá- radi kapitányságának vezetője vagy he- lyette a m. kir. belügyminiszter által a rendőri büntető bíraskodással megbí- zott tisztviselő.

másodfokon a m. kir. rendőrség vidé- ki főkapitánysága.

harmadfokon a m. kir. belügyminis- ter.

X. FEJEZET.

Vegyes rendelkezések. 66. §.

(1) Ennek a szabályrendeletnek ha- tálybalépésével hatályukat veszít mind- azok a helyhatósági szabályok, amelyek e szabályrendelettel szabályozott kérdé- sekre vonatkoznak.

(2) Hatályát veszti különösen a 237—274/1912. kgy. szám alatt alkö- tott lakásbérleti szabályrendelet.

Átmeneti rendelkezések. 67. §.

(1) Ennek a szabályrendeletnek a rendelkezései a m. kir. belügyminiszter és m. kir. igazságügyminiszter jóváha- gyása után a Budapesti Közlönyben tör- tént közzétételtől számított 15 nap el- teltét követő hérvénegyed első köznap- ján lépnek hatályba.

(2) Ennek a szabályrendeletnek a rendelkezéseit alkalmazni kell azokra a bérleti és szolgálati viszonyokra is, amelyek a szabályrendelet hatálybalépé- sének időpontjában már fennállanak. Nem terjednek ki azonban a jelen sza- bályrendelet rendelkezései az annak hatálybalépése előtt határozott időre kötött bérleti szerződéssel megállapított jogokra és kötelezettségekre, kivéve a 8. §. (1) és (2) bekezdésében, a 30. §. (5) bekezdésében, valamint a 43. §. (6) bekezdésében foglalt szabályokat.

Tárgyalta és elfogadta Nagyvárad thj. város törvényhatósági bizottsága az 1942. évi május hó 30-án tartott rendes közgyűlésén.

Nagyvárad, 1942. évi július 2-án.

P. H. dr. Gyapay László s. k. h. polgármester.

4. m. kir. igazságügyminiszterial. 58.022/1942. I. M. IX. szám.

Jóváhagyom!

Budapest, 1942. szeptember 24-én.

A m. kir. igazságügyminiszter rende- letéből:

P. H. dr. Sárfy Andor s. k. kir. kuriai bíró, ügyosztályvezető.

M. kir. belügyminiszter.

64.148/1942. IV. szám.

Jóváhagyom!

Budapest, 1942. évi október 9-én.

A miniszter rendeletéből:

dr. Sass Elemér s. k. miniszteri osztályfőnök.

Megállapították a buza és roz- örlemények malmi, nagykereskedői és fogyasztói árát

Milyen felárakat számíthat fel a malom, a
nagykereskedő és kiskereskedő?

Nagyvárad thj. város polgármestere 88-1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. közellátásügyi miniszter 171.500-1942. K. M. számú rendeletével a búza- és rozörlemények és malmi melléktermékek legmagasabb malmi, nagykereskedői és fogyasztói ára az alábbiak szerint állapított meg.

Fenti örlemények és melléktermékek legmagasabb malmi eladási ára szákkal együtt minden malomüzemnél 100 kg-onként a következő:

búzadara	77.30 P
nullás lisztek	74. — „
egységes búzakenyérliszt (malmi jelzésű: EB.)	37. — „
egységes minőségű buza-korpa	18. — „
egységes rozsliszt (malmi jelzésű: RL.)	37. — „
egységes minőségű rozskorpa	18. — „
búza- és rozslábliszt, búza- és rozszélkorpa (koptatási melléktermékek)	18. — „
malombükköny, malomkonkoly és ocsú, szemes állapotban	17. — „
megdarálva	18. — „
tisztítási hulladék (rosta-alja)	10. — „

A Graham liszt legmagasabb malmi eladási ára szákkal együtt minden malomüzemnél 100 kg-kint 44. — P.

Fenti árak a malom telephelyén házhozszállítva, egyéb rendeltetési helyre történő eladásnál pedig vasuti kocsiha, uszályba, vagy kocsióra rakva értendők.

Amennyiben az örlemények és malmi melléktermékek házhozszállítása a malom telephelyén a vevő által vagy költségére történik, a malom 100 kg-onként 0.30 P fuvarterítést köteles az 1. §-ban megállapított árakból levonásba hozni.

Zsák nélkül történő liszteladásnál a lisztárak minden malomüzemnél 100 kg-onként 1.20 P-vel alacsonyabbak.

Zsák nélkül eladott, illetve ömlesztve szállított búza, és rozszélkorpa, valamint szemes, illetve megdarált malmi melléktermékek (malomkonkoly, malombükköny, ocsú és tisztítási hulladék) ára 100 kg-onként alacsonyabb.

Kisebbségi tételben történő liszteladásnál a malom a megállapított árakhoz 100 kg-kint az alábbi felárakat számíthatja:

35 kg-tól 426 kg-ig (első oszlop) 20 kg-tól 85 kg-ig (második oszlop), 20 kg-on alul (harmadik oszlop) történő eladásnál:

fogyasztóknak árusító kiskereskedővel szemben — 50 1.— 1.—
fogyasztóval szemben 1.50 2.— 3.—

Malomipari erőtakarmanyak kis tételben történő közvetlen elosztása esetében a malom a megállapított árakhoz az eladott mennyiségtől függően

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

100 kg-kint az alábbi felarat számíthatja:

3 q-tól 20 q-ig	— — — — — 25 P
1 qtól 5 q-ig	— — — — — 45 „
1 q-n alul	— — — — — 60 „

A nagykereskedői árak

A fenti a), b), c) és e) pontokban, valamint (2) bekezdésben felsorolt liszt-fajták legmagasabb nagykereskedői ára szákkal együtt házhozszállítva — függetlenül az eladott mennyiségtől — 100 kg-kint a következő:

Ha a telephelyén, alvamin telephelyén kívül gép, vagy fogatolt járművel közvetlenül a malom szállít a vevőhöz:	
búzadara	78.10 P
0-ás lisztek	74.60 „
EB. liszt	37.40 „
RL. liszt	37.40 „
Graham liszt	44.30 „

Ha nagykereskedő közvetlenül vasuti kocsiból, vagy uszályból oszt szét és szállít házhoz (a vasuti kocsiból, vagy uszályból kirakás és házhozszállítás költségeivel együtt):

búzadara	79. — P
0-ás lisztek	75.50 „
EB. liszt	38.10 „
RL. liszt	38.10 „

Ha nagykereskedő a malom, gép, — vagy fogatolt járművel közraktárba vagy a nagykereskedői raktárba szállított tételt ad el házhozszállítva (a házhozszállítás költségeivel együtt):

búzadara	79.50 P
0-ás lisztek	76. — „
EB. liszt	38.70 „
RL. liszt	38.70 „
Graham liszt	46. — „

A kiskereskedők fogyasztói árak

Kiskereskedő a jelen rendelet alapján általa ténylegesen fizetett beszerzési ár és fuvar költség együttes összegéhez búzadaránál, nullás liszteknel és Graham lisztnél kg-kint legfeljebb 6 fillér, az egységes búzalisztnél és egységes rozslisztnél pedig kg-kint legfeljebb 8 fillér kereskedői felarat számíthat.

A fogyasztói árak azonban az ország egész területén nem haladták meg:

búzadaránál kg-kint	86 fillér
0-ás liszteknel kg-kint	82 „
EB. lisztnél kg-kint	42 „
RL. lisztnél kg-kint	42 „
Graham lisztnél kg-kint	52 „

A megállapított fogyasztói árak a csomagolás költségét magukban foglalják.

Rizse vásárlására jogosító utalvány igénylőse végett a gabonálappal ellátott vámőrésre jogosultak által a saját készletükből beszerzett lisztnek a kijelölt átvevő kereskedő által fizetendő ára kg-kint a következő:

Lisztnagykereskedő (előzítő) által történő átvétel esetén	
búzadara	76 fillér
0-ás lisztek	73 „
EB. liszt	36 „
RL. liszt	36 „

Kiskereskedők által történő átvétel esetén:

búzadara	79 fillér
0-ás lisztek	75 „
EB. liszt	38 „
RL. liszt	38 „

Minden malom, lisztkereskedő, élelem-tár és feldolgozóüzem (sütőiparos, tésztagyár, stb.) köteles a folyó évi decem-

ber hó 31-én 24 órakor tároló búzadara- és nulláslisztkészlete után 100 kg-kint 4 pengő árkülönbözetet a készlet tulajdonosának telephelye szerint illetékes forgalmi adóhivatal postatakarékpénztári letéti számlájára — e rendelet számának és a befizetés alapját képező készletnek a csekkbefizetési lap elismervényén, értesítőlappján és könyvelési szelvényén történő feltüntetésével — minden levonás nélkül befizetni.

Az árkülönbözetet a malomüzemeknél tároló készletek után a rendelet megjelenésétől számított 30 napon belül, minden más esetben pedig 8 napon belül kell befizetni.

Minden befizetésre kötelezettnek raktárkönyvét a fenti időpontban, a fennálló állapotnak megfelelően le kell zárnia és a befizetés alapját képező tényleges búzadara- és nulláslisztkészletét részletezve fel kell tüntetnie.

Az árkülönbözet befizetése alól mentes:

- a honvéd élelmézőraktár búzadara- és nulláslisztkészlete,
- a vendéglátó üzemek búzadara- és nulláslisztkészlete,
- a kórházak és közintézmények saját

Keresünk

prima nagyítóretusórt,
ceruzázót és
keresztény utazót
Fotó Angelo
Apolló-palota

ápoltaik, illetve ellátottjaik élelmészére szolgáló búzadara- és nullásliszt-készlete,

a kizárólag vámörlest, illetőleg vámcserérlést végző malom birtokában lévő búzadara- és nulláslisztkészlet,

az élelemtárak, lisztkereskedők és feldolgozók búzadara- és nullásliszt-készlete, amennyiben az együttesen az 500 kg-ot meg nem halad.

Ez a rendelet 1943. évi január hó 1-én lép hatályba.

Nagyvárad, 1943. január hó 4-én.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Megállapították a külföldi és belföldi rizs árát

Be kell fizetni az eddigi készletek után az
árkülönbözetet

Nagyvárad thj. város polgármestere 90/1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. közellátásügyi miniszter 171.500/1942. K. M. számú rendelete értelmében az Olaszországból behozott japán és Karolin-rizs, valamint a belföldi termész rizs hántolási termékei árának megállapítására vonatkozólag az alábbiakat hozom a város közönségének tudomására.

Az Olaszországból előhántott állapotban behozott japán rizsből készült RJ. jelű fényezetlen rizs (legfeljebb 10 százalékos törmelékkal), valamint a belföldi termész rizsből készült egész szemű magyar rizs, továbbá az Olaszországból kész állapotban behozott Karolin rizs legmagasabb eladási ára minden hántolási üzemenél 100 kg-kint szákkal együtt 169 pengő.

Az előhántolt japán rizsből, valamint a belföldi termész rizsből készült hántolási melléktermékek és erőtakarmanyak legmagasabb eladási ára minden hántolási üzemenél 100 kg-kint szákkal együtt a következő:

A IV. és A. IV. M. jelű törmelékrizs	149 pengő;
rizetakarmányliszt	20 „
rizskorpa	18 „
zöldszem	18 „

A belföldi rizs hántolásánál nyert rizs-héj legmagasabb malmi eladási ára 100 kilogrammonként szákkal együtt 5 pengő.

Nagykereskedői és fogyasztói árak.

Nagykereskedők az általuk fizetett vasuti fuvar költség és annak járuléka mellett a megállapított hántolási üzemi rizsárakhoz 100 kg-kint legfeljebb 7 pengő, a törmelék rizsárakhoz pedig legfeljebb 8 pengő kereskedői hasznót számíthatnak.

A fentebb felsorolt rizsfajták legmagasabb fogyasztói ára a következő:

Budapesttől 100 km. távolság 1.96 p.
100—200 km. táv. 1.98 p., 200—400 km. távolság 2. p., 400—700 km. táv. 2.02 p., 700 km. távolságban lévő hely-

ségekben, vasuti díjazás szerint 2.04 pengő egy kilogramm.

A törmelékrizs legmagasabb fogyasztói ára kilogrammonként 22 fillérrel alacsonyabb.

Minden hántolási üzem és rizskereskedő köteles a folyó évi december hó 31-én 24 órakor tárolt hántolt rizskészlete után 100 kilogrammonként 4 pengő árkülönbözetet a készlet tulajdonosának telephelye szerint illetékes forgalmi adóhivatal postatakarékpénztári letéti számlájára e rendelet számának a csekkbefizetési lap elismervényén, értesítőlappján és könyvelési szelvényén történő feltüntetésével mellett minden levonás nélkül befizetni.

Az árkülönbözetet a hántolási üzemeknél tároló készletek után e rendelet megjelenésétől számított 30 napon belül, minden más esetben 8 napon belül kell befizetni.

Minden befizetésre kötelezettnek raktárkönyvét a fent előírt időpontban a fennálló állapotnak megfelelően le kell zárnia és a befizetés alapját képező tényleges hántolt rizskészletet részletezve fel kell tüntetnie.

Az árkülönbözet befizetése alól mentes: a honvéd élelmézőraktárak rizskészlete, a vendéglátó üzemek rizskészlete, a kórházak és közintézmények saját ápoltaik, illetve ellátottjaik élelmészére szolgáló rizskészlete, a rizskereskedők hántolt rizskészlete, amennyiben az 500 kilogrammot meg nem haladja.

Ez a rendelet 1942. december hó 30. napján lépett hatályba.

Nagyvárad, 1943. január 4-én.

Dr. Soós István,
polgármester.

**Olvassa és terjessze
a Magyar Lapok-at**

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40, félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postafutárképzésként csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

MINISZTERKÖZI BIZOTTSÁGBAN TÁRGYALJÁK A VÁROS KÖLTSÉGVETÉSÉT. Nagyvárad. Saját tud. A jövő héten tárgyalják a miniszterközi bizottságban Nagyvárad város költségvetését. A tárgyalás három napig tart és azon a várost dr. Hlatky Endre főispán, dr. Soós István polgármester és vitéz Bartha Balázs számvetési tanácsnok képviseli.

Kinevezések a mérnöki karban. A Hivatalos Lap közli: A pénzügyminiszter Fenyődi Árpád nagyvárad műszaki tanácsosi címmel és jelleggel felruházott és Sándor Ferenc nagyvárad főmérnököt a VII. fizetési osztályba műszaki tanácsosokká, Kovács Ferenc nagyvárad mérnököt a VIII. fizetési osztályba főmérnökévé nevezte ki.

SOÓS ISTVÁN ÉS KELEDY TIBOR LEVÉLVÁLTÁSA. Nagyvárad. Saját tud. A kolozsvári Nemzeti Színház operai tagozatának nagyvárad vendégszerelése után dr. Soós István polgármester köszönő levelet intézett dr. Keledy Tibor. Kolozsvár város polgármesteréhez. Keledy Tibor válaszában kifejezte azt a reményét, hogy a két város közötti kulturális kapcsolatok a jövőben kimélyülnek.

Kinevezések a pénzügyi karban. A Hivatalos Lap közli: Kürthy Lajos nagyvárad pénzügyi segédtitkárát pénzügyi titkárrá s földnyilvántartási biztossá nevezte ki a VIII. fizetési osztályba, dr. Tóth Géza nagyvárad ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazót pedig a IX. fizetési osztályban ideiglenes minőségű pénzügyi segédtitkár lett.

SOPRONBA HÍVTÁK MEG A VÁROS VEZETŐIT. Nagyvárad. Saját tud. Felvetődött az a gondolat, hogy Városi Szépészeti Egyesület alakítanak. Mivel ilyen egyesület Sopronban működik, onnan kértek tájékoztatást. A soproni polgármester készséggel válaszolt a megkeresésre, sőt meghívta a város vezetőit néhány napra, hogy a helyszínen tanulmányozhassák a kérdést. Erre a látogatásra valószínűleg a tavasszal kerül sor.

Kinevezések állampénztári tisztviselői karban. A Hivatalos Lap közli: Székelyhidi György állampénztári tanácsosi címmel s jelleggel felruházott nagyszabású állampénztári főtitkárát a VIII. fizetési osztályba állampénztári tanácsosná, Bondár Lajos szilágyocsehi, Nagy Dezső berettyóújfalui, Pécsi Ferenc nagyszabású, Bérces János berettyóújfalui, Lisztes János berettyóújfalui állampénztári I. osztályú tiszteket a IX. fizetési osztályba állampénztári főtitkáré, Finta Ferenc nagyvárad, Sándor Géza nagyvárad, Kovács Sándor IV. zilahi, Malajos Mihály szilágyocsehi, Faragó Márk nagyvárad, Szántó János III. székelyhidi, Schramm Károly székelyhidi, Kiss Valér szilágyocsehi, Hobek István székelyhidi ideiglenes minőségű állampénztári II. osztályú tiszteket jelenlegi állomáshelyükön a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű állampénztári I. osztályú tisztekké nevezte ki.

Kinevezések a forgalmi adóhivatalnál
 A Hivatalos Lap közli: Bojescul Valér nagyvárad, Puskás Lajos élesdi, Enyedi József székelyhidi, K. Tóth Gyula margittai, Batiz Lajos élesdi, Csomortány Antal margittai, Vincze Károly nagyvárad, Sólyom Lajos derecskei, Orbán Sándor, Dózsa Albert székelyhidi, Kocsis Ernő II. margittai, K. Szabó Mihály nagyszabású adóhivatali joggyakornokot és Francz Lajos nagyvárad pénzügyi kezelőt, jelenlegi állomáshelyükön a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű állampénztári II. osztályú tisztekké nevezte ki.

TISZTELGŐ LÁTOGATÁS A VÁROSHÁZÁN. Nagyvárad. Saját tud. A városi főispán és polgármester újévi tisztelegő látogatásokat tettek a keresztény egyházak fejeinél. Pénteken délelőtt dr. Schriffert Béla püspöki helynök és Turmezey Sándor evangélikus lelkész viszonzták a látogatást.

A szovjet hadseregben új rendfokozati jelzéseket rendszeresítenek. Bernből jelentik: (B. T.) Moszkvából közlik, hogy a szovjet legfelső tanács elhatározta, hogy a hadseregben új rendfokozati jelzéseket rendszeresítenek. Ismét kötelezővé teszik a vállpántok viselését.

KERÉKPÁRGUMI — FÁBÓL.
 (St.) Párizs. Egy cullini francia ember újszerű módját találta fel a kerékpár abroncszásának. A feltaláló a saját találmánya szerint abroncszott kerékpárjával több ezer kilométeres sikerült próbautat végzett, mielőtt a faabronccsal a nyilvánosság elé lépett volna. A faabroncs két száz farészekből áll, amelyek kb. egy centiméter vastagok. A belső oldalon feljessen hozzásimulnak a vasabroncs vajatához. A fa rugalmasságát bevágásokkal növelte. A farészeket acél drót köti össze egymással és ez a drót aztán az agyhoz vezet, ahova különleges eljárással van erősítve.

Phillips, Roosevelt megbízásából Indiába érkezett. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol híreszolgálat jelentése szerint Phillips, Roosevelt elnök indiai kiküldötte, Caracchiba érkezett.

EGY NAPÓLEON-LEVÉL ÁRA.
 (St.) Párizs. Egy Párizsban tartott árverésen I. Napóleon egyik levelének árát 87.000 frankra hajtották fel. A levelet, amely 1792. október 27-ről kelt, Bonaparte Korzikáról való visszaterése alkalmából írta Eliz nővérének a szardíniai expedíció előtt és Paolival való viharos jelenete után. Ugyanezen az árverésen Juliette Droust és Viktor Hugótól származó levél 45.000 frankért kelt el, ezenkívül Viktor Hugo egy versének kéziratát 15.000 frankért vették meg.

A földművelésügyi miniszter felhívása a gazdákhöz. A földművelésügyi miniszter a közellátásügyi miniszterrel egyetértve, felhívja a gazdákat figyelmét, hogy minél előbb kössék meg az ipari növényekre a termelői szerződést, mert a rövidesen kiadásra kerülő új rendelet az erre vonatkozó rendeletet nem változtatja meg.

HALÁLOS ÍTELET ELSŐTÉTÍTÉS ALATT ELKÖVETETT LOPÁSÉRT.
 A MOT. jelenti: A budapesti büntető-törvényszék rögtönítélő tanácsa Csordás Gyula 22 éves szabóságát elsőtétítés alatt elkövetett lopásért halálraítélte. Társát, Poltzer György szökevény munkaszolgálatost a honvéd törvényszék vonja felelősségre.

ROMANELLI OLASZ EZREDES MAGYAR KITÜNTETÉST KAPOTT. A MTI. jelenti: A kormányzó Romanelli Guido olasz ezredcenek a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozta. A kitüntetést Kállay Miklós miniszterelnök nyújtotta át a külügyminisztériumban.

Értesítés. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati és Textil Iparosok szakcsoportja értesíti tagjait, hogy folyó hó 12-én kezd az újabb havi cérna kifizetését, így azok, akik folyó havi utalványaikát még nem vették át, a fenti határnapig annál is inkább vegyék át, mert az érvényét fogja veszteni. Elnökség.

MÁSFÉLÉVI BÖRTÖN KISZOLGÁLÁSNAK ELKÖVETETT CSALÁS MIATT. A budapesti büntetőtörvényszék Jet Béla élelmiszerfiókvezető másfélévi börtönrre ítélte, mert a zseir kiszolgálásakor a mérleg serpenyője alá kétdeák papírlapot helyezett el és így mindenkit megrövidített.

Az első női közjegyző Spanyolországban. — (St.) Valladolid. Spanyolországban, ahol a nő a közéletben igen csekély szerepet játszik, az első női közjegyző, névszerint Maria Mendisabal, most lépett hivatalába. Ez a tény annál figyelemreméltóbb, mert Spanyolországban egy közjegyzőségnek nő számára való átadása különösen nehéz feltételekhez van kötve és a sikeres közjegyzői vizsgához többek között 13 hónapos külön tanulmányok elvégzését írják elő.

MEGHALT GIUSEPPE VERDI HÁZVEZETŐNŐJE. (St.) Róma. Az 1901-ben elhunyt nagy olasz muzikusnak, Giuseppe Verdinnek utolsó házvezetőnője röviddel ezelőtt halt meg Borgo Tossignatoban 91 éves korában. Mint fiatal lány került a mester házához és ebben a házban maradt azután élete végéig. Verdi az ő karjai között halt meg, mikor egy alkalommal inget akart váltani. A nagy mester végrendeletében 4.000 líra örökséget hagyott hűséges házvezetőnőjére.

Kávéházakban és vendéglőkben kéri Magyar Lapok-at

NORVÉGIÁBAN SOK A HÁZASSÁG.
 (St.) Oslo-ból jelentik: Norvégiában a házasságok száma az 1939. évi 20.000-ról 1941-ben 28.000-re emelkedett. 1930-ban minden ezer lakosra csak 6.4 házasságkötés esett. 1941-ben ez az arány 9.44-re szűkött fel.

KÉTEZER ÉVES KINAI MUMIÁK.
 (St.) Tokióból jelentik: A kínai Shansi tartományban kétezer éves múmiákat találtak, amelyek még a Han-dinastia idejéből valók. A legtöbb múmia még teljesen ép öltözkében feküdt koporsójában, amely koporsók kb. 10 méter mélyen nyugodtak a föld alatt. A koporsók felületén ugyanabból az időből származó pénzermekket is találtak. Mint rendkívül érdekes körülményt említik az ásatások alkalmából közölt jelentések, hogy a múmiák öltözékeinek redőiben egész sereg kiszáradt fehér eelyemhernyó volt található.

Pártoljuk a keresztény kereskedelmét

Nagyvárad thj. város I. foku Iparhatósága
 56.501—1942. sz.

HIRDETÉS

Kádár Gyula Gyulai Pál-u. 26. sz. a lakosnak a Gyulai Pál-u. 26. sz. alatti telkén gépüzemi asztalos telep felépítése céljából az elsőfoku iparhatósághoz benyújtott kérelme és az 1884. XVIII. tc. 27. §-a alapján a helyszíni tárgyalást 1943. január 13. napjának délelőtt negyed 10 órára tüzttem ki.

Erről a kérdéses telek körül lakó szomszédokat, általában a közönséget azzal a felhívással értesitem, hogy mindazok, kik a tervezett telep ellen bármilyen kifogást akarnak tenni, azt az elsőfoku iparhatóságnál Teleki-u. 3. sz. a tárgyalás napjára írásban, a helyszíni tárgyaláson pedig szóval előterjeszthetik.

Nagyvárad, 1942 november 26-án.
Dr. Varga László, s. k.,
 tanácsnok, mint I. foku iparhatóság.
 A kiadmány hitelűl: Baronyi irodai igazgató.

HIRDETMÉNY

Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy 1942 január 1-től 1943 május 1-ig a köztisztviselési üzemnél már összegyűjtött és még felgyülemelő lótrágyát 1943 január 15-én, délelőtt 9 órakor a köztisztviselési üzem fuvartelepén. Kaszárnya-tér 17, nyilvános árverésen eladjuk. Igazgatóság.

Be kell jelenteni a rendőrségnek a 12 éves fiukat és 16 éves leányokat

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad rendőrkapitányság vezetője a következő felhívást adta ki:

Felhívom a város lakosságának figyelmét a személység bejelentési kötelezettség teljesítésére, a vonatkozó 380.000—1941. B. M. rendelet értelmében, amelynek fogva minden év január 1 és 31 között azokat a fiugyermekeket, akik az év folyamán a 12. továbbá azokat a leányokat, akik az év folyamán a 16-ik életévüket elérik, tekintet nélkül arra, hogy előzetesen szüleik bejelentőlapján be voltak jelentve, külön bejelentőlapot kell jelenteni.

Ezen köteletség elmulasztása, vagy a fenti határidőn túl való jelentkezés kihágást képez, ami büntetendő cselekmény.

Csak szerényebb keretek között tartandó esetekben engedélyezik a farsangi mulatságokat

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad rendőrség vezetője az alábbi közleményt adta ki:

A magyar kir. belügyminisztérium 134039/1942. számú rendelete szerint, tekintettel a jelenlegi rendkívüli viszonyokra, a bálak és táncestélyek tartása tilos és ezeknek megrendezésére a rendőrhatalóság engedélyt nem ad.

Azonban a farsang tartalma alatt néhány szerényebb keretek között rendezendő farsangi mulatság vagy est megtartása engedélyezhető legfeljebb éjjel 12 óráig. A mulatság meghívóit a rendőrhatalóságoknak be kell mutatni. A meghívók a papíros anyagra való tákarékoskodás miatt csak a legfontosabb tudnivalókat tartalmazhatják.

1943 május 10-től kezdődően a rendőrhatalóság semmiféle estélyt nem engedélyezhet.

SPORT

Szervező és választmányi ülést tart a NAC

Unnepélyesen avatták fel a Karácsonyi Serieget. Atadják Bodoiának a magas sportkitüntést

A téli labdarugó szünet a NAC-Ott-hon belső életében nem nagyon lát-szik meg. A vezetők és játékosok épp úgy feljárnak, mint régen, hisz az eseményekben gazdag őszi forduló és a Karácsonyi Serieg körül felmerült tanulságok bőséges anyagot szolgál-tatnak a megbeszélésre és így, ha csak rövid időre is, mindenki bekukkant egy pár percere valami jó hírrel, vagy valami jó újságot hallani.

A NAC vezetősége a téli szünetet széleskörű tagtoborzásra használja fel. Éppen ezért vasárnap délelőtt fél 12 órára szervező gyűlést hívtak össze, hogy a teendőket megbeszéljék.

Megkérdeztük Ajtay Gyula minisz-teri biztost, hogy miről tárgyalnak a szervezői ülésen?

Társadalmi alapot teremtenek a NAC számára

— A vasárnapi szervező ülés tulaj-donképpen már a tavaszi programunk kiinduló pontja — feleli a miniszteri biztos. — Elsősorban anyagilag akar-juk felerősíteni a klubbot annyira, hogy az elkövetkezendő években ezen a téren semmi akadály ne gördülhes-sen a csapat működése elé. Ez pedig csak társadalmi uton képzelhető el. Megfelelő számú tag egytoborzásával ez a szándékunk könnyen megva-lósítható. A NAC klubhelyisége min-den tekintetben kényelmes otthont és szórakozást nyújt tagjai részére, így kizárólag csak a szervezésen múlik, hogy rövid időn belül egy tábortan legyen az a hatalmas szurkoló tömeg, amely szívesen meghozza azt a ocs-kély áldozatot, amely kedvenc csa-pata jövőjét biztosítja.

— A vasárnapi szervezői ülés csak folytatása egy megindított munkának. Itt már a szervezés részleteiről tár-gyalunk és hiszem, hogy rövidesen beszámolhatok az önként vállalkozó szervező gárda széperedményü tevé-kenységéről is.

— És mi lesz a 14-ére kitűzött vá-lasztmányi ülés tárgya?

— A választmányi ülésen megtár-gyaljuk a folyó ügyeket és megkezd-jük az előkészítő lépéseket az egyesület autonómiájának vissza-állítására. Teljesen új alapszabályt fogja biztosítani az egyesület alkot-mányos működését. Ennek megszer-kesztésén nem is kell fáradoznunk, azt az MLSz dolgozza ki egységesen minden tagegyesülete részére és a NAC is azon az alapon fogja elkezde-ni önálló működését.

— Mikor és milyen keretek között

avatták fel a Karácsonyi Serieget? — tesszük fel utolsó kérdésünket Ajtay miniszteri biztoshoz.

— A kitűnő eredménnyel nyert Ka-rácsonyi Serieget egy szerény kis ün-nepi vacsora keretében akarjuk fel-avatni, amelyre hivatalosak lesznek a város és egyéb hatóságok képviselői, továbbá a társegyesületek is. A Kará-csonyi Serieg jelentőségének értéke meg is követeli ezt a kis pompát, mert a csapat olyan körülmények között harcolta ki, amely a legfel-sőbb szakköröket is ámulatba ejtette.

Ezen az ünnepi vacsorán adjuk át megfelelő külsőségek között a ma-gyar labdarugósport egyik legkivá-

Férfiruhákat, használtakaj legiobb áron vehet, eladhat

MOLNAR

hasznaltruhá üzletben Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

Nurmi legnagyobb sikerét még nem tudták tulszárnyalni

Kevesen tudják, hogy a Nurmi ál-tal felállított 15 világsúcs közül már csak egyetlen egy van, amelyet eddig nem sikerült megdönteni. 1928 októ-ber 28-án, egy szerp őszi vasárnap fu-tott ugyanis Nurmi Berlinben ponton-san egy óra alatt 19.210 kilométert.

Vajjon ki fogja ezt tulszárnyalni? Hi-szen rajta kívül még csak két em-bernek sikerült egy óra leforgása alatt több mint 19 kilométert futni: a fran-cia Jean Bouin 1913-ban 19.021 kilo-métert tett meg és a magyar Csaplár 1941-ben 19.007 kilométert. (TFK)

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák értéke, eladása, szakszertű alakítása, javítása **Acz Tibor,** Széchenyi tér 6.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei: Pénteken és szombaton: Idegen asszony

Pénteken este premier-bérllet keretében mutatja be a színház Vándor Kálmán: *Idegen asszony* című leg-újabb színdarabját, mely a budapesti Új Magyar Színháznak volt sokáig ki-magasló sikerű műsordarabja az idényben. A pompás színdarab, mely Bácska visszatérésének idejében ját-szódik, a Szigligeti színházban is nagy érdeklődésre talált és a jegyeket ez-ekre az előadásokra tömegesen vizik. Főszereplők: Hotty Éva, Fajk Rózi, Szögi Arany, Daniss Győző, Szabó Ernő, Barys Béla és Pákoridy Ferenc. „A“-bérllet előadása szombaton este.

Szombaton délután negyed 4 óra-*kor Mosoly ország* című nagyoperett *filléres helyárrakkal* kerül színre. elő-rendü szereposztásban.

Vasárnap délután negyed 4 óra-*kor olcsó helyárrakkal* a legvidámabb hu-szároperett a „Gyöngyvirágos huszá-r-sáka“ van a színház műsorán. Há-rom óras kacagás. Vasárnap este az idény nagy slágere a *Vén diófa* kerül színre eredeti szereposztásban.

Hétfőn este *filléres helyárrakkal* a nagy sikert aratott *Csak egy asszony van a világon* ... című vidám operett-újdonosság van a színház műsorán.

BAJOR GIZI, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja és **Kamarás Gyula,** a kolozsvári Nemzeti Színház tag-ja vendégfelléptével kedden és szer-

lobb játékosának, Bodola Gyulának is magas sportkitüntését. — fejezte be kiadós tájékoztatóját Ajtay Gyula miniszteri biztos.

(Kiskun)

Mikroszkópikus sportegyesület

A világ legkisebb sportegyesülete eddig a „Hivatásos német korcsolyá-zók egyesülete“ volt Berlinben, amelynek még ma is csak összesen öt tagja van: a Baier házaspár, a Pausin testvérek és Haune Niernerger. Most ezt is felülmúlták Svédország-ban.

Az európai hivatásos ökölvívás új-járndezése során ugyanis a svéd ökölvívó szövetség külön egyesületet alapított a hivatásos ökölvívók részé-re. Az új szervezetnek azonban eddig csak egyetlen egy tagja van, a min-denestire elég súlyos Olle Tandberg, aki Max Schmelingtől szeretné elhódí-tani a nehézsúly európai bajnoki címet. (TFK)

Tilos hizott libát, vagy kacsát posta-csomagban feladni

Budapestről jelentik: A 112.300 sz. közellátási miniszteri rendelet meg-engedi 1 darab leölt pulykának, 2 da-rab tyúknak, vagy 4 darab csirkének postacsomagban való szállítását, el-lenben hizott libát, vagy kacsát pos-tacsomagban feladni tilos és az ilyen tartalmu postai küldeményeket a pos-ta elkobozza, nehogy a címzett városi lakos, akinek zsírjegyve van, ilyen módon kétszeres zsirellátáshoz jut-hasson. Ezért leghelyesebb hizott liba, vagy kacsá postán való küldését tel-jesen mellőzni.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Jólmenő női, férfi fodrászüzlet a köz-pontban eladó, vagy iparral jogosult-nak kiadó. Cím a kiadóban. 640

Aranyat, ezüstöt, briliánsot vásárol. Tarján óras-ékeszerész, Rákóczi-ut 8. 185

Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek. Viktor ékeszerész, Rákóczi-ut 3. 358

Eladók regények. Dr. Baditz, Miskolc. 611

Vizsla próba után eladó Somogyi. Ervasád, Korda-tanya. 634

Jugatlan

Kis modern, parkettés, adómentes, azonnal átírható ház, tizezerért eladó. Lipót-ú 17. Érdeklődni Szilágyi Dezső-ú. 18. 636

Állást nyec

RULIKOVSKY UT környékén lakó megbízható lapkihordó keresünk. Je-lentkezés a kiadóhivatalban.

Mindenes főzőnő alkalmazást nyer-het. Csáky-ú. 17. I. em. 3. ajtó. 635

Állást keres

Négy középiskolát végzett, irodai gyakorlatlall rendelkező fiatalember állást keres. Cím a kiadóba ker. 641

4 középiskolát végzett 20 éves fiatal-ember azonnal raktárnoki, vagy mun-kavezetői állást keres. Csapai László Székelyhid, Kossuth-utca 77. 638

Villanyszerelő, aki önállóan dolgozik, azonnali állást keres vidékre is. Cím a kiadóba. 629

Külön péle

ZIPPZAR szakszertű javítása Jakab műszerésznél, Kossuth-utca 5.

Elveszett

Elveszett 29-én este fél 10-10 óra között a Feszthy Árpád-ú. a kocsiról 2 darab gyapju pokróc. Nyomravezető ju-talomba részesül Feszthy Árpád-ú. 21. alatt 637

KIADÓTULAJDONOS. SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

76-és felelőszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. Dezső-utca 5. szám.

körforgógépés, Nagyvárad, Szilágyi

Keresztény magyar keresztény magyarnál vásárol